

- Baada ya kuambukizwa, dutu ya viungo vya uzazi kwa kawaida huonekana kati ya wiki.

Wanawake: Wanawake wengine wanaweza kuwa na uchunguzi usio sawa wa mlango wa kizazi, unaofanywa wakati wa uchunguzi wa kitabibu wa kila mwaka. Kwa kuwa inawezekana kwa dutu ya viungo vya uzazi kuonekana kwa mlango wa kizazi, ni muhimu kwamba wanawake wapokee uchunguzi wa kitabibu wa mara kwa mara.

Matibabu:

Hakuna tiba ya uambukizo wa HPV. Dutu ya viungo inaweza kuondolewa na daktari wa utabibu au inaweza kuisha kivyake, au, HPV inaweza kukaa na kuwa ya hatari. Ni muhimu kupata uchunguzi wa kila mwaka na kuangalia afya yako.

Kinga:

HPV, kama STD yoyote, inaweza kuzuiwa kwa kutofanya ngono, au kwa kufanya ngono na mtu ambaye hajaathiriwa tu na awe anafanya ngono na wewe tu. Mipira haizuii kuenea kwa HPV.

KASWENDE:

Kaswende ni ugonjwa wa zinaa unaosababishwa na bakteria. Kaswende

inapitishwa kutoka kwa mtu mmoja hadi mwingine kupitia kugusa donda la kaswende.

Ishara/Dalili:

Kaswende ina ishara na dalili nyingi ambazo mara kwa mara hufanana na magonjwa mengine. Kaswende ina hatua tatu.

Hatua ya 1: Dalili za kwanza za kaswende kwa kawaida hutokea kati ya siku 10 na 90. Kaswende husababisha donda. Ikiwachwa bila kutibiwa, Kaswende itaendelea kuwa mbaya.

Hatua ya 2: Ugonjwa huo huzalisha upele kwa sehemu mmoja au zaidi za mwili. Upele huo hauwashi. Ikiwachwa bila kutibiwa, ugonjwa huo utaendelea kuwa mbaya.

Hatua ya Mwisho: Dalili za nje hupotea, lakini mtu aliyeambukizwa huanza kupitia ukosefu wa hisia, upungufu wa uwezo wa kiakili, au kupoteza uwezo wa kusongesha sehemu ya mwili. Ikiwachwa bila kutibiwa, kaswende inaweza kusababisha kifo.

Matibabu:

Katika hatua za kwanza, Kaswende inaweza kutibiwa kwa urahisi. Hakuna dawa ya kununua kwa kaunta au ya nyumbani ambayo itaua bakteria ambayo inasababisha Kaswende, lakini daktari wa utabibu anaweza kuagiza dawa ambayo inaweza kuponya Kaswende katika hatua za kwanza. Utabibu utaponya ugonjwa huu, lakini hautarekebisha uharibifu uliofanywa na ugonjwa huo.

Kinga:

Kaswende inaweza kuzuiwa. Kama STD yoyote, Kaswende inaweza kuzuiwa kwa kutofanya ngono, au kwa kufanya ngono na mtu ambaye hajaathiriwa tu na awe anafanya ngono na wewe tu. Mipira haizuii kuenea kwa Kaswende.

Kwa habari zaidi kuhusu STD kwenye wavuti, tafadhali tembelea:

Body Health Resources Corporation
www.thebody.com

American Social Health Organization
www.iwannaknow.org na www.ashstd.org

The Centers for Disease Control National
Prevention Information Network
www.cdcnpi.org

Kwa habari zaidi kwa simu, tafadhali piga simu:

CDC National STD Hotline
1-800-227-8922

Masaa 24 kwa siku, siku 7 kwa wiki

CDC National AIDS Hotline
1-800-342-AIDS (1-800-342-2437)
Masaa 24 kwa siku, siku 7 kwa wiki

National Women's Health Information
Center, a part of the U.S. Department of
Health and Human Services
1-800-994-9662

...

*Habari ya brosha hii ilichukuliwa kutoka
kwa nyenzo zilizotengenezwa na:*

*The Centers for Disease Control
and Prevention (CDC)*

Body Health Resources Corporation

American Social Health Association

*Brosha hii ilitengenezwa na ufadhili kutoka kwa
Idara ya Afya na Ofisi ya Huduma za Wanadamu
ya Kuwapatia Wakimbizi makazi mapya.*

**Kile ambacho Kila
Mtu Anapaswa Kujua
Kuhusu Magonjwa
Ya Zinaa (STD)
(What Everyone Should
Know about STDs)
(Swahili)**

www.refugees.org

*Protecting Refugees, Serving Immigrants,
Upholding Freedom since 1911*

HABARI YA MAWASILIANO:

riht@uscrdc.org

**U.S. Committee for Refugees and
Immigrants**

**1717 Massachusetts Ave., NW
Suite 200**

Washington, DC 20036

Simu: 202 • 347 • 3507

Faksi: 202 • 347 • 7177

www.refugees.org

STD INAWEZA KUZUIWA!

KLAMIDIA

Klamidia ni ugonjwa wa zinaa (STD) ambao una tiba. Klamidia inaweza kupitishwa kutoka mtu mmoja hadi mwingine kupitia ngono ya uke, mkundu, au ya mdomo. Klamidia pia inaweza kupitishwa kutoka kwa mama aliyeambukizwa hadi kwa mtoto wake kwa kuzaa kupitia uke. Wanaume na wanawake wanaohusika sana kingono wanapaswa kupimwa Klamidia, haswa wale waliyo kati ya umri wa miaka 20 na 30. Ikikosa kutibiwa, Klamidia inaweza kuharibu kabisa mfumo wa uzazi kwa wanaume na wanawake, na inaweza kusababisha kutokutungisha, na kutoweza kupata mtoto.

Ishara/Dalili:

Wanawake: Wanawake wengi hawana dalili. Kama iko, dakili si kali.

Wanaume: Wanaume wengi hawana dalili. Kama dalili ziko, kwa kawaida haziwi kali. Wanaume wengine wanaweza kutokwa kutoka kwa ume.

Matibabu:

Klamidia inaweza kutibiwa na viua vijasumu. Wenzi wote wa kingono wa mtu aliyeambukizwa wanapaswa kutibiwa na mtaalamu wa kimatibabu.

Kinga:

- Kuepuka ngono (kutokufanya ngono).
- Kutokufanya ngono na mtu aliyeambukizwa.
- Kutumia mpira wa ulimbo (wa kiume au wa kike) vizuri na mara kwa mara na viziua meno.

KISONONO

Kisonono ni STD inayoweza kutibiwa. Kisonono inapitishwa kupitia ngono ya uke, mkundu, au ya mdomo. Kisonono pia

inaweza kupitishwa kutoka kwa mama aliye na ugonjwa huo hadi kwa mtoto wake kwa kuzaa kupitia uke. Maambukizo ya kisonono yanaweza kusababisha shida kali za kiafya. Kama vile Klamidia, Kisonono inaweza kusababisha kutokutungisha ikiachwa bila kutibiwa.

Ishara/Dalili:

Wanawake: Wanawake wengi hawana dalili. Kama dalili ziko, haziwi kali. Zinaweza kujumuisha:

- uchungu au kuchomeka unapokojoa
- kutokwa kusio kwa kawaida kwenye uke

Wanaume: Wanaume wengi hawana dalili. Kama dalili zipo, zitatokea siku mbili hadi tano baada ya kuambukizwa. Dalili zinaweza kujumuisha:

- Hisia ya kuchomeka unapokojoa
- Kutokwa yenye rangi nyeupe, kijani au manjano kutoka kwenye ume.
- Kwa wanaume wengine, mapumbu yaliyovimba na yenye uchungu.

Matibabu:

Kisonono inaweza kutibiwa na viua vijasumu.

Kinga:

- Kuepuka ngono (kutokufanya ngono).
- Kutokufanya ngono na mtu aliyeambukizwa.
- Kutumia mpira wa ulimbo (wa kiume au wa kike) vizuri na mara kwa mara na viziua meno

MALENGELENGE

Malengenge ni ugonjwa wa zinaa (STD) unaosababishwa na virusi vya manawa kwenye mdomo (malengenge ya mdomo) au maeneo ya viungo vya uzazi (malengenge ya viungo vya uzazi). Malengenge yanaweza kupitishwa kupitia mgusano wa ngozi wa moja kwa moja.

Malengenge ni ya kawaida sana; watu wengi hawajui wanayo, au kudhania dalili zake na za ugonjwa mwingine. Hakuna tiba ya Malengenge.

Ishara/Dalili:

- Malengenge ya kawaida ni mkusanyiko wa uvimbe mdogo ambao mwishowe hupasuka na kuwa na gaga kama mkato.
- Mtu anaweza kuonyesha dalili za Malengenge wiki, miezi, au miaka baada ya kuambukizwa.
- Watu wengi hawana dalili, au huwa na dalili ambazosi kali, ambazo hudhaniwa kuwa ni magonjwa mengine.

Matibabu:

Hakuna tiba ya Malengenge. Hakuna matibabu ambayo yanaweza kuzuia Malengenge.

Kinga:

Njia nzuri kabisa ya kuzuia Malengenge ni kuepuka ngono. Walakini, hata wale ambao hawajawahi kufanya ngono wanaweza kuwa na virusi vya manawa na wanaweza kupitisha kwa wengine.

HIV/UKIMWI

HIV (Kirusi Kinachoondosha Kinga ya Mwili) ni kirusi ambacho kinachosababisha UKIMWI (Ukosefu wa Kinga Mwilini). HIV ni ugonjwa ambao unapitishwa kupitia mgusano wa damu, shahawa, giligili ya uke, au maziwa ya matiti ya mtu aliyeambukizwa. HIV inaweza kuzuiwa kwa urahisi. Watu wasio na dalili au ishara za ugonjwa wanaweza kupitisha HIV kwa wengine.

Ishara/Dalili:

- Mtu anaweza kosa dalili za kuambukizwa HIV kwa miaka.
- Hauwezi kumwagalia mtu na kujua kama ameambukizwa HIV.

- Njia ya pekee ya kujua kwa hakika mtu hana HIV ni kupitia kupimwa HIV.

Matibabu:

Hakuna tiba ya HIV, lakini kuna utabibu. Ukiwa na huduma nzuri ya matibabu, madawa na lishe, mtu aliye na HIV anaweza kuishi kwa muda mrefu na maisha mema. Wanawake wajawazito waliyo na HIV wanapaswa kupokea huduma ya kabla ya kuzaa na matibabu ili kuzuia kueneza HIV kwa watoto wao.

Kinga:

HIV inaweza kuzuiwa. Zuia HIV kwa:

- Kuepuka ngono (kutokufanya ngono).
- Kutokufanya ngono na mtu aliyeambukizwa.
- Kutumia mpira wa ulimbo (wa kiume au wa kike) vizuri na mara kwa mara na viziua meno.

HPV (HUMA PAPILOMAVIRUS) AU DUTU YA VIUNGO VYA UZAZI

HPV ni kikundi cha virusi ambacho kinaweza kupitishwa kutoka kwa mtu mmoja hadi mwingine kupitia ngono. HPV inaweza kusababisha kansa ya mlango wa kizazi ambayo inaweza kuwa ugonjwa wa kutishia maisha. HPV inaweza kusababisha dutu ya viungo vya uzazi. Dutu ya viungo vya uzazi inaweza kupatikana kwenye mlango wa kizazi, kuma, uke, mkundu, au ume.

Ishara/Dalili:

- Watu wengi waliyo na HPV hawana dalili.
- Katika kesi zingine, HPV husababisha dutu ya viungo vya uzazi. Dutu ya viungo vya uzazi ni uvimbe wa nyama ambao ni laini, nyevu, ambao kwa kawaida huwa katika eneo la viungo vya uzazi. Pia inaweza kuonekana kwa mapumbu, kinena, au mapaja.